

BRASSÓI LAPOK

P O L I T I K A I L A P.

Nyomda és kiadóhivatal:

Brassó, Kapu-utca 60. szám. — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DIJ

helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 20 K., él évre 10 K., negyedévre 5 K.

Egyes szám ára 8 f. és kapható:
a kiadóhivatalban, Herz-féle nyomdában, Glass- és Wächter-féle
hírlapárudában.

Felelős szerkesztő:

Dr. VAJNA GÁBOR ügyvéd.

Szerkesztőség:

KAPU-UTCZA 60. SZÁM.

Értekezhetni:

d. e. 8—9 és d. u. 2—4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DJI:

2 hasábos garmondsor vagy annak helye 1-szeri hirdetésné

24 fillér, 3 hasábos garmondsor 16 fillér. Többszöri hirdetésnél kedvezmény.

Nyilttér sora 30 f.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

Képviselőválasztás előtt.

Brassó, jul. 25.

Nagyon csalódnak azok, a kik azt hiszik, hogy a küszöbön álló választások jelentősége és hatása csak ugyanolyan, mint azok a képviselőválasztások, melyeket husz és egynéhány esztendő óta csinált az ország.

Nem! Az idei öszön megtartandó választás sokkal nagyobb jelentőségű, mondhatnók korszakos, mert kiinduló pontja lesz a legközelebbi évtizedeken keresztül uralkodni hivatott társadalmi és politikai szellemnek. Valamennyien észleltük már, hogy egy új rendszer szerint, új szellemben kormányozzák az országot, de igazi fundamentuma az új rendszernek a képviselőválasztás lesz. És nincs kétségünk az iránt, hogy az is lesz.

Bevégződött egy korszak, mely tartott 1875-től 1900-ig. Az ipari és kereskedelmi fellendülés, a felekezeti problémák törvényes megoldásának és a magyarosodásnak korszaka volt ez. De egyuttal az adósságcsinálás, az adóemelése és a gazdasági és társadalmi érdekek kiélesedése is volt. Az utóbbi években különösen az utóbbi volt a szőnyegen és nem járunk messze a valóságtól, midőn azt állítjuk, hogy a gazdasági és társadalmi érdekek folytonos erős surlódása morzsolta össze a rendszert, mely Tisza Kálmántól Bánffy Dezsőig tartott.

S jön most az új korszak, új célokkal és új eszközökkel. Csak a mai nemzedéknek újak ezek, mert a múlt század huszas évei óta, midőn fellendült az alkotmányos élet Magyarországon, gyakran keresztül ment hazánk a korszakok változásain. Olvassuk csak el annak a kornak a történetét, mely a pozsonyi országgyűléshez, Széchenyi

Istvánhoz és Kossuth Lajos nevéhez fűződik.

Erősen folynak az új korszak előmunkálatai. Ime itt az összeférhetlenségi törvény, melyet a lassabb felfogású vidék, mely nem tudja magát olyan gyorsan beleélni az új helyzetekbe, nem tart a legszerencsésebb alkotásnak. Pedig lehet, hogy nincs is igaza. Egyébként nem reális dolog e törvény helyes vagy helytelen voltáról így, elméletileg vitatkozni. Csakis a gyakorlat fogja megadni a választ arra a kérdésre, hogy szükségét pótol-e ez a szigorú törvény vagy alkalmatlan nyug-e.

Az azonban már is bizonyos, hogy az a törvény nagy behatással lesz a választási mozgalom kialakulására. Mert sok olyan érdek, mely egy bizonyos személy köré tömorította a választók érdekelt hányadát, sok olyan érdek nem nyerhet többé kielégítést az összeférhetlenségi törvény szerint. De meg van szorítva az egy kerület választóinak összességét érdeklő lokális érdek is, a minek következménye az, hogy a lokálpatriotizmus kevésbé fog belejátszani a választásba, mint eddig.

Nem hallgathatjuk el, hogy ez a körülmény sok keserűségre fog okot szolgáltatni. Mert bizony akármelyik választó polgárnak voltak már olyan ügyes-bajos dolgai, vagy akár anyagi érdekei is, melyeket a kerület képviselőjének hatóságos támogatásával rendeznie sikerült. Mig a nélkül nem sikerült volna. Vagy voltak akármelyik kerületnek is olyan érdekei, melyeket képviselők utánjárása juttatott érvényre. S mi volt ebben a rossz? Mi volt ebben a tisztességtelen? Mondhatjuk, hogy az ilyen képviselői ténykedések foglalták le sok képviselő működésének nagy részét s úgy a kerület, mint a polgárság, jötevőjét, támaszát látta benne. S igazuk is volt.

Nem mondjuk, hogy az új törvény

az ilyen képviselői ténykedést egyenesen lehetlenné teszi, de mindenesetre megszorítja s a képviselő, a ki kerületének vagy választóinak szivességet tesz, gyakran fog drukkolni, hogy nem követte-e el összeférhetlenséget.

Ennek a törvénynek tehát hatása lesz a választási mozgalomban a jelölt személye körüli megállapodásban. A lokálpatriotizmus nem lesz már olyan nagy faktor, mint eddig volt és a központból jelöltnek sokkal kedvezőbb az esélye a győzelemre, mint eddig volt.

Tiszta választás! Ez a jelszó, melyel Magyarország belemegy a választási küzdelembe. El kell ismernünk, hogy az összeférhetlenségi törvény megfelel e jelszó szellemének és bizvást reméljük, hogy ez a szellem kárpótolni fog bennünket azokért az áldozatokért, melyeket az ugynevezett purifikációért esetleg hozunk.

Az idei képviselőválasztási mozgalom egyuttal az ellentétes gazdasági erők mérkőzése is lesz. Egy pártban vannak mind a ketten: merkantilisták és agráriusok s az utóbbiak már évek óta hathatós agitációt fejtenek ki, készülvén egyuttal a választásokra is.

Csak sajnálkozni lehet a fölött, hogy e választó polgárság óriási részének nincsen gazdasági közvéleménye, csak politikai. Holott az előbbi már sokkal fontosabb, mint az utóbbi. Gazdasági problémák foglalkoztatják most a kormányokat s a politikai problémákat azoknak rendelik alá.

Kivánjon a polgárság nagyszabású, mindent felölelő gazdasági programot a jelölttől s programbeszédéből lelkiismeretesen vonja le a következtetést. És ez irányítsa akaratát, hogy kire szavazzon, azzal, hogy jelölték-e felülről vagy nem az illetőt, ne törődjön sokat. Se felülről, sem alulról nem szabad befolyásolni a választókat: ez a tiszta választás!

Legnagyobb választék képes levelezőlapokban a „Brassói Lapok” könyvkereskedésében, Kapu-utca 60. sz. a.

Fogadatlan prókátorok.

Brassó, jul. 25.

Lapunk tegnapi számában irtuk azt a hirt, hogy a berlini „Deutsche Tageszeitung” szerint az erdélyi szász képviselők között meg fognak választani két olyan nemzetiségű szász jelöltet, aki az összes magyarországi németeknek szolidaritását fogja hirdetni a magyar parlamentben.

A „Deutsche Tageszeitung” ezen hírére a „Pesti Napló” július 24-diki száma „Fogadatlan prókátorok” címmel vezércikket irt, melyet alább egész terjedelemben közlünk.

„(g.) A németeket a sors bőségesen ellátta szenzációval, érthetetlen tehát, hogy mégis akad olyan sajtó-organumuk, amely kinkeserves erőlködéssel az idegenbe megy vékonyka szenzációra halászni. Mikor Lipcse is, Kasszel is éppen elegendő módon táplálhatja a németek kíváncsiságát, mért kelnek vándorutra — Erdélybe a szászokhoz, hogy tőlük egy kis érdekességet könyörögjenek? Hiszen megmondta nekik legnagyobb költőjük, hogy kár az idegenbe kalandozni, mikor a jót a közelben is megtalálják. A berlini Deutsche Tageszeitung-nak persze az a poéta, az ő görög virágnézlete miatt, nem kedves embere, nem is követi böles tanácsát. Hanem eljön közibénk és öszszegyűjti a szegény megnyomorgatott szászok sós könyeit. Hogy elvigye őket mutatóba haza, nem törődve vele, nem fő-e odahaza az emberek feje más gondoktól, nem a szászokétól? Sohase izgatta a német politikát a királyföldi kesergés, hogy izgatná most, a mikor ez a politika is, de az egész német közvélemény is a maga bajától még a legzöldebb szászt se veszi észre?

A berlini ujság arra volt kíváncsi, hogy a szászok mire szánták el magukat a küszöbön álló képviselőválasztások alkalmából? Azt tartotta legjobbnak, ha az édes maga véleményére ráfogja, hogy a szász népé. Nem fölvilágosítást kért tőle, hanem tanácsot adott neki. Maga is fogadatlan prókátor lévén, a szászoknak is ilyen prókátorságot akar juttatni. Elhitei velük, hogy ők két olyan képviselőt akarnak választani, akik valamennyi magyarországi németnek szolidaritását fogják hirdetni a magyar parlamentben. A magyarországi németek megkérdezése, tudta, beleegyezése nélkül, pusztán csak a nagy-képzletű Deutsche Tageszeitung megbízásából.

Az embernek a berlini ujság profécziájából önkéntelenül eszébe jut az a pozsonyi esodarabbi, aki szónoklat közben egyszerre csak azt mondta, hogy ime, éppen ebben a pillanatban dőlt össze a prágai templom. A hivek bámulva hallgatták a látnok beszédét, és bámulatuk akkor sem lohadt le, amikor másnap kitudódott, hogy Prágában sok minden történt, csak éppen a templom nem dőlt össze. Hiszen a látományban nem az a nevezetes, hogy igaz, hanem az, hogy a látnok Pozsonytól el tud látni Prágáig. A berlini ujság prófétái se olyant látnak, ami igaz, de el tudnak látni a Királyföldre, sok száz kilométernyi távolságra. Vajjon bámul-e rajta a hívők serege, a német közönség, amely az idők folyamán hozzászólt, hogy a szászokról szóló igaz

hireket is felére redukálja, hát még a nem igazakat?

Azt azonban elhisszük, hogy maga a berlini ujság hisz abban a német szolidaritásban, amelyet a nyári forróságban megálmodott. Én Istenem, a lapok csak e napokban emlékeztek meg a berlini forróságnak sokféle áldozatairól, azokról is, akiket napszurás ért, azokról is, akiket a meleg guta meglapított. Megtoldjuk most a sorozatot azokkal, akik a magyarországi németek szolidáris keserűségéről ábrándoznak. Van olyan természet is, amely a forróságtól se nem föl, se nem sül, se nem izzad, hanem politikai jóslásokba téved. Az ilyen áldozat rászolgált nemcsak a sajnálkozásra, hanem a gyógykezelésre is, kivált ha a politikai napszurástól az áldozat olyan különös melankoliába esik, hogy nem is a maga baján busul, hanem a mások képzelt baját fájditja.

A német politika régen megállapodott benne, hogy idegen államok német nemzetiségű polgárai követelkezésének nem ül föl. Még az osztrák-németek keserűsége, igaz keserűsége, sem bírta rá, hogy bárhogya is interveniáljon, hát még a magyarországi németekre ráfogott keserűség! A szász jajongás évekig kellemetlenkedett a német politika küszöbén, de ajtót nem nyitottak ki. És idők múltán a német közönség is elfordult azoktól a vádaskodóktól, akikről meggyőződött, hogy a vádjaik nem is tulzottak, hanem igaztalanok, s hogy a vádaskodás csakis szerepük volt, amelylyel oda haza is, az idegenben is igen szépen megéltek, még pedig nemcsak politikailag. Vajjon azt hiszi e a berlini Deutsche Tageszeitung, hogy legujabb erdélyi szenzációjával meg tudja majd változtatni a német közvéleménynek róluk való vélekedését?

Ha pedig nem ezt hiszi, mit akarhat a hírével? Tanácsot akar adni idehaza nálunk a németeknek, hogy adja a fejét elégedetlenségre? Bolond igyekvés. A magyarországi németek olyan messze esett az elégedetlenségben való szolidaritástól, mint a berlini hir az igazságtól. A mi németjeink a magyar állameszmének kitartó, kipróbált hivei, s az egységes magyar nemzetnek meggyőződéses tagjai. A magyarországi németek egyenesen értelmetlenül tekint a nemzetiségi fájdalokra és visszautasít minden olyan szolidaritást, a mely a magyar állam egysége, magyar egysége ellen irányul. Az a két követ, akit a berlini ujság megálmodott, s akinek képe azóta talán egymásik zöldszász agyvelőben motoszkál, ha valahogy bekerül az új parlamentbe, ott a fogadatlan prókátor szerepét játszaná. A magyarországi németek tiltakoznék ellene, hogy az ő képviselőtét arrogálja valaki ott, ahol csakis az egész magyar nemzet képviselőinek van helye.“

Kirándulás a Kis-Királykőre.

Brassó, jul. 25.

Az E. K. E. brassóvármegyei osztálya 1901. évi július hó 27 és 28-án a Kis-Királykőre, Krapaturára és Propastába kirándulást rendez, melyre az E. K. E. brassóvármegyei osztálya az egyesület

összes tag, az érdeklődőket tisztelettel meghívja.

A kirándulás részletes leírása a következő:

Julius 27-én délután 3 óra 18 pkor indulás a Rezső-körúti megállóhelyről helyi érdekű vasuton Bertalan állomásra, honnan érkezés Zernestre délután 4 óra 52 pkor, hol a kirándulók a cellulose és papirgyárat megtekintve vacsora után pihenésre térnek.

Kis-Királykő. Julius 28-án reggel indulás a Riu völgybe; 7 óraker negyed órai pihenés (esetleges várakozás) után: az első emelkedés megmászása; 8¹/₂ óraker érkezés az első forráshoz, 9 óraker az esztenához (gyönyörű kilátás a fensikről a Nagy-Kőre), 9 óra 45 perczkor pedig érkezés az 1814 méter magas Kis-Királykő csúcsára, a kereszthez. Vidékünk eme legszebb körképet nyújtó pontján villásreggeli. Egy órai pihenés.

Crapatura. 10¹/₂—10⁵/₅ óraker indulás a felséges vizmosásokban gazdag, gyopáros hegyörmon haladva a hegyhasadék szánánál épült Bethlen-Pavillon-hoz, a honnan a Crapatura nevű páratlan szép, több kilométer hosszú hasadék madártávlatból látható. 11¹/₂ óraker (1/2 órai pihenés után) indulás a 25 percznyi távolságban fekvő remek festményű, tágas Bethlen-menedékház-hoz honnan a szemben fekvő Nagy-Királykő teljes nagyszerűségében közelről látható.

Propasta. 3¹/₄ órai pihenés után indulás a szintén csodaszép, vízszintes fekvésű Propasta nevű, helyenként csak 6 méter széles hegyszorosba, 60—80⁰ méter magas, kopár sziklafalak közé, hol a társaság a kirándulók azon csoportjával, mely csakis oda rándult ki, délután 3¹/₂ óraker találkozik. Itt ebéd. Etkezés után délután 5 óraker a dúsvizű hegyi patak mellett a bámulatot gerjesztő hármas forrásnál Zernestre sétál s ott 7 óra 20 pkor indulva, esti 8 óra 19 pkor Brassó-Bertalan állomásra, illetve 8 óra 40 pkor a helyi érdekű vonattal a brassói belvárosba érkeznek.

Propasta egyedül. A kik a Propastába óhajtanak kirándulni, azok július 28-án, ugyancsak a fentírt Rezső-körúti megállóhelyről (kávéház) indulnak délelőtt 8 óra 33 pkor, Zernestre 10 ó. 28 percz s a Propastába 12 óra 30 perczkor — (a szép Riu-völgyön át) — érkeznek meg.

Megjegyzendő, hogy este 9 óra 30 perczkor is indul vonat Zernestre s 10¹/₂ óraker érkezik oda, tehát, kik ezen vonatot használnak szintén mindhárom szebbnél-szebb gyöngyét láthatják vidékünknek.

A kik netalán Brassóból kocsival óhajtanának Zernestre jutni, a 29 kilométernyi utat 28-án reggeli háromnegyed 4 ó. kell megkezdniök.

Költségek. Helyi érdekű vasut jegy Brassótól-Bertalanig 20 fillér. Vasutii jegy Zernestig 80 fillér. 1 kocsi hely Zernesttől a hegy lábáig és vissza Zernestre, melyet csak kívánatra rendelünk, mivel nem feltétlenül csükséges 1 K. 20 fill.

Hátas ló, mely csak az esztenáig, innen a menedékházig s onnan a lejtőig használható 1, 1¹/₂ és 3¹/₄ = 3¹/₄ óra és vissza 2 órát—összesen öt órán át az egész kirándulás alatt 3 K.

Tehervivő (ember v. ló) 4 személyre 3 K. Éjjeli szállás külön szoba 1 K. 60

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget
hogy boldog emlékü férjem

Bádogos üzletét

továbbra is fenn fogom tartani, Nemecek Károly
ur vezetése mellett, ki férjem betegsége alatt ve-
zette az üzletet.

A nagyérdemű közönség részéről férjem
életében tapasztalt szíves pártfogást is kérve
maradtok. tisztelettel

(488) **özv. Gellert Andrásné**

1000 darab öltöny.

T. cz.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel
értesíteni, hogy az előre haladott időny miatt

1000 darab

raktáron levő öltönyt

jutányosan

adok el és pedig 5 frttól feljebb.

Felöltök szintén bámulatos olcsón kaphatók.

Midőn még a n. é. közönség teljes bizalmát
kérem és hogy állításomról meggyőződést szerezni
méltóztassék, maradok

kitünő tisztelettel

Ascher J. utóda,

Kész férfi ruha raktár
Brassó, Kapu utca 1.
A vörös csillaggal szemben

491 (1-10)

1000 darab öltöny.

Bérbe adó új ház!

Kis Bolonyában, az ujonnan felépült Erzsébet
utczában a román eforia volt telkén 8 szobából 2
konyha, pincze fasópok, kert és szép udvarból álló
ház bérbeadó 2 vagy három lakásnak.

Bővebbet **Zavicsa György tulajdonos-
nállakik** Bolgárszeg Kapitány u. 6 sz. alatt. 416.

Hol

 lehet legjutányosabban bevásárolni?

Főtér, Lensor 26, sz

I. MÁLNÁSY KRISTÓF

áruraktárában.

Egy méter mosó karton 17 kr.

1 mtr női ruhaszövet sima divatos színek ben 25 kr.

1 mtr női ruhaszövet divatos mintázott színekben 25 kr.

1 vég barezasági vászon 3-25 kr.

1 drb női ing, 55 krtól feljebb.

Olesó női nadrágok himzett fodorral

1 drb. mosó fejkendő 12 krtól feljebb

1 drb. zsebkendő 4, 8, 10 krtól feljebb.

1 drb. Chiffon uri ing 1 frt-tól feliebb.

1 drb. Croase uri lábravaló 70 krtól feljebb

1 méter uri öltönyszövet 1.10 kr.

1 drb esőernyő 90 krtól feljebb

S minden e szakmához tartozó cikkek rövid, kötött
és szövöttárak feltűnő olcsó árak mellett kaphatók.
504.

Pártoljuk városunk iparát.

Pásztori és Társa

sodronyszövet-fonat, kertkerítés és ruganyos aczél-
sodrony-ágybetétek gyára

Brassó, Lópiacz 16. sz.

Elvállal mindennemű sodronyfonatok
készítését, sétaterek, kertek, szőlők, baromfi udva-
rok stb. bekerítésére, ablak rostélyzatokat gazdasági
épületekre, padlás és pincze ablakokra, felülvilági-
tókra nagyon alkalmasak.

Áthányó rostákat fa- és vaskerettel kavics,
szén és homok válogatásához, készít mindennemű
sodronyszövetet malmok és gyarak részére, gazdasági
és háztartási czélokra. Zöldre festett légyszövet foly-
ton raktáron. Ruganyos aczél sodrony ágybetétek a
legerősebb minőségben megrendelés folytán készített-
nek. Sodrony lábtörők erős minőségű jutányos árban.
Sodrony kötelek különféle czélokra, folyton raktáron.
Disz és sirkerítések legszebb kivitelben készítettnek.

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Olcsó kerítések.

Hotter féle absorbinol. Cosmet. mosóvíz lovaknak

Beezelve a legnagyobb verseny istálló-
ban mének részére továbbá bel és külföl-
dön számos magán helyen is használják.
Raktár minden jó hírnevű gyógyszerertárban
és droguériában.

1 palack 12 kor. 1/2 palak 7 kor-
Eltávolít mindennemű kinö-
vést és zsiros testtapadékat, a
nélkül, hogy a szőrtönkre tenn.
Erősíti a megtámadott és gyen-
ge inakat, eltávolít és tönkre
tesz minden csomót az izmokon
és megov minden gyulladástól
különösen bevált epebajnál csü-
lökdaganatnál, patabütyöknél
vastag térdnél, csomóknál az
inakon vastag bokánál dagana-
toknál ahol ilyenek fellépnek. A
térdék remegését megszünteti és
meggyógyítja a zuzódásokat.

Minden kiállításról melyen részt vettünk.
nagy arany érmét kaptunk.
Számítalan elismerő levél.
Sok ezer üveg használatban.

Törvényileg védet név

I. (410)

Hotter-féle I. és II. sz. disznópora 1 csomag á. 1 kgr. 2-40 kor. 1/2 kg^r
1-20 kor.

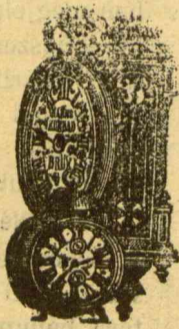
Legjobb étrendi szer a disznók étvágyának és az azzal járó emésztésnek előmozdítá-
sára, kitünően bevált orbáncznál. A II. sz. hasmenésnél alkalmazandó.

Kiváló jó hatásánál fogva egyetlen disznó hizlaldából sem volna szabad hogy hiányozzék
Megrendeléseket felvesz. **Rosenthal Károly, Brassó Gyümölcsös 19.**

Főraktár: Hotter F. I. Rezső „Szent József”-hez címzett gyógyszerertárban, Bécs XII/2
Schönbrunnerstrasse 182.

67 és olcsó órák, 3 évi jótállás-
sal privát vevőknek
KONRÁD JÁNOS

óragyára arany, ezüst és ókszer
árak szállító-háza **Brux (Oseh-
ország)** Jó nickel-rem.-óra frt.
3.75. Valódi ezüst-rem.-óra frt.
5.80. Valódi ezüst láncz frt.
1.20 Nickel ébresztő-óra frt. 1.95.
Czégem a cs. és kir. birodalmi
czimerrel van kitüntetve, szám-
talan arany, ezüst kiállítási érem.
valamint ezernyi elismerő-levél
van birtokomban. Nagy képes
árjegyzék ingyen és bérmentve

Kiadó esetleg eladó

azonnal a **Bolonya Jancsisor 8 sz. a.**
lévő „Zik éli” villa mérsékelt ár mellett.
Bővebbet a tulajdonosnál Kapu u. 42
sz. a. 489

Kiadó lakás.

Két utczei lkás, mely áll külön-külön **3a**
szoba, konyha, pincze, kamara és **fa-**
kamará-ból, Bolgárszeg, Kapitány-utca
12. házszám alatt Szent-Mihály naptól
kiadó.

Bővebbet ugyanott.

471

Laptulajdonos Tratter H. Nyomatja a Brassói Lapok nyomdája.